

ХАВАР

Ўзбекистон Республикаси Алоқа Вазирлиги нашри

• 1992 йил мартдан чиқа бошлаган • 1993 йил, 16 июль № 29 (68) •

Нархи 15 сўм.

Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлигида

КАМЧИЛИКЛАР БАРТАРАФ ЭТИЛСИН

Утган шанба кун И Узбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги ҳайъатининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисни Алоқа вазир К. Р. РАҲИМОВ олиб борди.

Ингилишда республика Бош прокурорининг «Нафақалар тўғрисидаги Қонуннинг етарлича бажарилмаётганлиги, шунингдек, республика алоқа корхоналарида мулкнинг сақланиш ҳолати ҳақида»ги тавсияномаси муҳокама этилди. Ўзбекистон Республикаси прокуратураси умумий назорат Бошқармаси бошлиғи В. Қ. Қосимов, Алоқа вазирининг биринчи муовини Т. Е. Раҳимов мазкур масала бўйича ахборот билан чиқишди. Ҳайъат аъзолари «Ўзбекистон почтаси» концерни раис ўринбосари Ю. Р. Мухчи, Сурхондарё вилояти давлат электр алоқаси корхонаси бошлиғи А. Б. Эшо-

нов, Самарқанд давлат электр алоқаси корхонаси бошлиғи Т. И. Гайбуллаевларнинг тушунтириш ва изоҳларини эшитишди.

Прокуратура томонидан вазирликка жўнатилган ва ушбу мажлисда кўриб чиқилган ҳужжатларда Ўзбекистоннинг бир қатор алоқа корхоналарида мулкни асраш қондалари ва нафақалар тўғрисидаги Қонуннинг қўпол равишда бузилиш ҳоллари қайд этилган. Чунончи, Улуғ Ватан уруши ногиронлари ва иштирокчилари квартираларини телефонлаштириш 67,2 фоизга бажарилган, баъзи алоқа бўлимлари нафа-

қаларни ўз вақтида етказиб бермапти. Йил бошидан буён Тошкент шаҳридаги 4 минг нафақажўр алоқа бўлимлари ходимлари айби билан нафақа пулини ўз вақтида ололмаган. Бундай ҳоллар Бухоро, Фарғона ва яна бир қатор вилоятларда ҳам содир бўлган. Қорақалпоғистонда эса бир неча алоқа ходимлари томонидан йirik миқдордаги нафақаларнинг шахсий мақсадларда ўзлаштириб юборилганлиги аниқланган. Бунинг устига қўлаб корхоналарда моддий маблағларни текширувчи ходимлар етишмайди. Шунингдек, «Ўзбекистон почтаси»нинг Тошкент шаҳридаги Шайхонтоҳур, Мирзо Улуғбек, Сирғали туманларининг баъзи алоқачилари томонидан давлат мулкни асраб-авайлашга қарши

қаратилган жиноий ҳаракатлари содир этилган. Сурхондарё, Самарқанддаги давлат электр алоқаси корхоналарида ҳам алоқа ходимлари томонидан асосий ишлаб чиқариш воситаларини рўйхатдан чиқариш ва ўзлаштириш ҳоллари учрамоқда.

Ўзбекистон прокуратураси Алоқа вазирлиги ва «Ўзбекистон почтаси» концерни маъмуриятида фуқароларнинг ариза ва шикоятлари билан ишлашда ҳам баъзи камчиликлар мавжудлигини қайд этди.

Алоқа вазирлиги ҳайъати республика прокуратураси тавсияномаларини кўриб чиқиб, соҳада учраётган барча қонунбузарлик ва камчиликларга ҳолисона баҳо берди. Алоқа вазир ҳайъат мажлисида сўзлаган нутқда айбдор раҳбар ва

масъул ходимларга нисбатан кўрилган маъмурий чоралар тўғрисида гапириб, корхоналарда қонунбузарлиқнинг сабабларини тугатиш аниқса зарурлигини алоҳида таъкидлади. Вазирлик ва концернлар иш фаолиятини назорат қилиш аниқ тадбирларни қўлаш орқали бундан бўён янада кучайтирилади. Шу билан бирга амалдор шахсларнинг жавобгарлигини ошириш, фуқароларнинг ариза ва шикоятларини қонун асосида ўз вақтида кўриб чиқиш юзасидан алоҳида вазифалар белгиланди.

Ҳайъат амалдаги Қонунларга риоя қилишда камчиликларга йўл қўйганини ва назоратни сусайтириб юборганликлари учун баъзи мансабдор шахсларни маъмурий жавобгарликка тортиш зарур деган хулосага келди. Бу хусусда Алоқа вазирининг алоҳида буйруғи чиқарилди.

ОЛАМДА НИМА ГАП ?

* ЯНГИЛИКЛАР * КАБАРЛАР * ВОКЕАЛАР *

● Узбекистон Республикаси Президентининг «Бартер асосида амалга ошириладиган экспорт-импорт операциялари бўйича тартиб бузилишлари ва суниёт-молликларга чек қўйиш тўғрисида»ги фармони тўлиқ қилинди.

● Узбекистон Республикаси Президенти И. Каримов санаатчилар ва ишбилармонлар халқаро уюшмасининг президенти А. Вольскийни қабул қилди. Шунингдек, А. Вольский республика вазирлари, концерни, уюшма, корхона ва ташкилотлари раҳбарлари билан учрашди.

● АҚШнинг Чикаго шаҳрида меъморларнинг Халқаро анжумани бўлиб ўтди. Унда иштирок этган Ўзбекистон меъморлари уюшмасига овоз бериш ҳуқуқини берадиган «Суверен давлатнинг мустақил ижодий уюшмаси» ҳужжати берилди.

● Утган ҳафта давомида Туркияда таҳсил олаётган ўзбекистонлик икки минг та-

лаба ёғи таътил кунларини ўтказиш учун дна юртлирига қайтиб келишиди.

● «Халқ сўзи» газетасининг бўлими муҳаррири, шор ва публицист Азия Суюн «Ўзбекистон овози» газетасининг Бош муҳаррири этиб тайинланди.

● Тошкент мотор заводида хорижлик сармоядорлар билан ҳамкорлик қилишга катта аҳамият берилмоқда. Корхонада ташкил қилинган тўртта ҳиссадорлик жамияти саъй-ҳаракати билан яқин йиллар ичида 70 мингта мотор ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

● Янония ҳукумати Орол денгизи ҳудудида яшовчиларини ичимлик суви билан таъминлашни яхшилаш мақсадида 100 миллион долларлик ёрдам кўрсатишнинг маълум қилди.

● Топкиенда, Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон, Туркменистон ва Тожикистон раҳбариятининг келишувига биноан тузилган Орол денгизи ҳавзаси му-

аммолари бўйича давлатлараро кенгаш бўлиб ўтди. Кейинги Ингилиш шу йилнинг август ойида ўтказилиши кўзда тутилмоқда.

● Ховос билан Бекобод ўртасида электросозд қилинган бўлади. Бу 40 километрли йўналишининг электрлаштирилиши Тошкент шикатасини Фарғона vodiysi билан боғлашга имкон беради.

● «Ўтбанк» — Ўзбекистон — Туркия қўшма баъни иш бошлади. У Ўзбекистон деҳқончилик саноат ҳиссадорлик-тижорат банки билан Туркиянинг давлат зироат банки асосида иш кўради. Янги банк жамғармасида 2 миллион АҚШ доллари бор.

● Молдованин хорижий давлатлардан қарзи 170 миллион долларга етди. 1993 йил июнь ойининг ўзида қарз иккдор қарийб 89 миллион доллар қўнайди.

● Россия Таиландга ҳарбий техника сотишга рози бўлди. Замонавий ҳарбий вертолётлар эвазига шодли олиш мўлжалланмоқда.

● Россия алоқачилари электр кури ишлаб чиқарувчилардан 200 миллион сўм қарадор бўлиб қолишди. Ўз навбатида «Останкино» телеканани алоқачиларга хизмат ҳақи учун 300 миллион сўм тўлаи олмапти.

ШОНЛИ САНА ОЛДИДАН

Шу йил 1 сентябрда, Ўзбекистон Республикасининг икки йиллиги кенг нишонланди. Жумҳуриятимизда шонли санага катта таъбиргарлик кўрилмоқда. Кўп минг кишилик алоқачилар жамоаси ҳам мустақиллигини шодибасянини муносиб кутиб олишга алоҳида ҳозирликни бошлаб юборишди. Мазкур тантаналарга бағишланган тадбирларни режаи олиб бориш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги ҳузурида

ташкилий комиссия фаолият кўрсата бошлади. Вазир ўринбосари В. А. Кравченко ряс бўлган мазкур комиссия вазирлиқнинг бўлим бошлиқлари, етакчи мутахассислари, корхона раҳбарлари жалб этилган. Комиссия ишга киришиб, байрамни қўнғилли ўтказиш бўйича тақлифлар билди чиқди. Белгиланган тадбирларга кўра, «Ўзбекистон марнаси» нашриёт марказида кутлур санага атаб почта маркалари ва табриномаалар чиқарилиши кўзда тутилган.

БУГУНГИ СОНДА:

- МУСТАҚИЛЛИГИМИЗНИНГ ИККИ ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА
- ҲИСОБ-КИТОБ ИШЛАРИДАГИ ҚУЛАЙЛИК
- ОДДИЙ КАСБ ЭГАЛАРИ
- НОДИР САҲИФАЛАРНИ ВАРАҚЛАГАНДА

КЕЛГУСИ СОНЛАРДА:

- ҲАМКОРЛИК — МУВАФФАҚИЯТ ГАРОВИ
- КЕНГАШЛИ ТҒИ ТАРКАМАС
- БИРЕҚЛАМА СИВСАТ ФОЖИАСИ
- АВВАЛО ОТА ҲАҚИДА...

«Марказий Осиё Ревю-алоқаси» журналининг навбатдаги сони босмадан чиқди. Ундан Ўзбекистон алоқачиларининг бугунги кунда амалга ошираётган ишлари, уларнинг олдида турган муаммолар ҳусусида бир қатор мақолалар ўрин олган. Шунингдек, «Ўзбекистон Республикасининг Алоқа тўғрисидаги қонуни» ҳам шу сонда чоп этилган,

Тарихнинг иккинчи буюк ўзгартирилган даврида турибми: биринчидан мустақил давлат қамол топишнинг иштирокчиси бўлсак, иккинчидан бозор иқтисодиётига ўтиш даврида соҳани ижтимоий-иқтисодий жиҳатдан тубдан қайта қурмоқдамиз. Бу ҳолат бошқарув тизими ўзини янгича намоён этишини тақозо қилади.

Маълумки, илгариги вақтда бутун бошқарув Москвадан бўларди. Бу табиий ҳол эди. Чунки алоқага оид ҳужжатлар ҳамма учун бир хилда тайёрланарди. Бугунги кунда мазкур юмушларни ўзимиз бажаришга тўғри келяпти. Шу асосда кейинги бир ярим йилда соҳани тубдан қайта қурдик. Техник, молиявий-ҳужалик вазибалари билан боғлиқ бўлган барча маъмурий ишлар концернлар ва бирлашмалар ижтисодиётига берилди. Янгича ишлаш шартинда вазирилик ва унинг марказий девони нормативлар ишлаб чиқиш ҳамда уларни жорий этиш билан шуғулланмоқда. Ўтган йиллар мобайнида ягона давлат манфаати учун хизмат қиладиган бехисоб бошқарув тизими барҳам топди. Бевосита ишлаб чиқаришга эътибор қаратилди. Ўз-ўзидан бу борадаги иш собит-қадимлик билан олиб борилишини тақозо этиди.

Мазкур ҳолатда вазириликнинг муҳим вазибалари аниқ белгиланган. Юқорида таъкидланганидек, вазирилик асосан нормативларни жорий этиш, корхона раҳбарларини тайинлаш ёки ўзгартириш билан шуғулланишни ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Шу асосда вазириликда нормативлар ва лицензиялар, бошқарув ва мол-мулк, истиқболни белгилаш, молия ва тариф сиёсати, халқаро алоқалар, sanoat ишлаб чиқариш ва инвестиция, раҳбар ходимлар ва мутахассислар тайёрлаш бўлимлари фаолият кўрсата бошлади. Ишлаб чиқариш асосан уч йirik концерн-

жумҳуриятимиздаги илғор алоқачиларнинг суратларига кенг ўрин берилган.

Худудий журналининг янги сонидан эълон қилинган Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазири К. Р. Раҳимовнинг «Дастлабки изланишларнинг илк самараси» мақоласини эътиборингизга ҳавола қилмоқдамиз.

Бунга сабаб шуки, биз ҳамон тариф сиёсати ва иқтисодиётни олдиндан кўра билишда тажрибасизлик қилаямиз. Қолаверса, маблаг билан таъминлаш омиллари йўқ. Жумҳуриятдаги барча алоқа бўлимлари ва матбуот тарқатишни ўзида жипслаштирган «Ўзбекистон почтаси» концернидаги учдан бир қисм корхоналар зарар келтирмоқда. Хизмат ҳақини ошириш эса иш сифатига салбий таъсир кўрсатмоқда. Ҳозирча мазкур концернда ишлаб чиқаришни ривожлантириш жамғармаси ташкил этилган эмас.

Айни пайтда почта ва матбуот нашрлари ташишни давлат томонидан қисман бўлсада маблаг билан таъминлаш масаласини кўтариш зарурга ўхшайди. Зеро, почта ва алоқа бўлимлари

нинг бевосита иштирокида ўтган йил сентябрь ойда «Интелсат» тизимида ҳаракат қилувчи йўлдош орқали ишлайдиган халқаро телефон станция сотиб олинди ва ишга туширилди. Бугунги кунда вазирилик «Интелсат» тизимига кирувчи 340 та халқаро сўзлашув каналига эга бўлиб, ер юзининг барча мамлакатлари билан телевизион дастур алмашиш учун техник имкониятга эга.

Тошкент шаҳридаги мижозларнинг автоматик халқаро станцияга уланиши (1993 йил мобайнида барча вилоятлардаги мижозлар ҳам ана шундай қулайликка эга бўлишди) халқаро телефон орқали сўзлашувларни 3,5 баробар кўпайтириши мумкин берди.

1992 йил май ойда «Ўзбекистон бообру» халқаро

ларини концернларда (такрор бўлса ҳам айтмам, улар ишлаб чиқариш учун мастул бўлиб, тармоқнинг молиявий ҳамда ҳаракат фаолиятини тўла таъминлаши даркор) жипслаштириб, Вазириликнинг марказий девони фаолиятини барча нормативлар, ҳуқуқий ва тавсия ҳужжатларини яратиб, уларни ҳаётга татбиқ этишга эътиборни қаратамиз. Бу эса алоқа воситаларининг бир маромда ишлашини таъминлаб, барча қўшни давлатлар билан почта алоқасини йўлга қўйишни таъминлаштирган ҳолда йўлдош орқали алоқа самарадорлигини янада оширишга хизмат қилади.

Республикада ишлаб чиқарилмайдиган ва Россия, Украина, Болтиқбўйи жумҳуриятлари ва хориздан сотиб олинмайдиган алоқанинг техник воситаларини ўзини таъминлаш муҳим масала ҳисобланади. Бу юмушнинг бажариш учун ҳам сўм, ҳам валюта қийматида жуда кўп маблаг талаб қилинади. Мазкур масалада тармоқ раҳбарияти ва мутахассислари хориздаги етакчи фирма вакиллари билан учрашув, музокаралар олиб боришмоқда. Дастлабки ҳаракатлар ўз самарасини бераётир: Тошкентдаги «Алгоритм» ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳамда Туркиянинг «Телеташ» фирмаси билан ҳамкорликда «Ател» қўшма корхонаси очилди. Унинг вазифаси радиотелефон станцияси учун ускуналар ҳамда турли хил телефон аппаратлари ишлаб чиқаришдан иборатдир.

Иқтисодиёт, тарифлар ҳусусида фикр юритилар экан, бу масалани уч хил йўналишда олиб қараш керак:

— давлат томонидан назорат қилинадиган тарифлар — хат жўнатиш, телефон хизмати учун ҳақ тўлаш.

— Вазирилик тасдиқловчи таърифлар — уяли алоқа учун хизмат ҳақи тарифлари, техник воситаларни ижарага бериш ва ҳоказо.

— Телетайп, радио нўнга, телефон ўрнатиш учун тарифлар корхона раҳбарлари ижтисодиётига берилган. Аммо у ерда ҳар бир корхона шартиндан келиб чиққан ҳолда шартлашган баҳолар мавжуд. Харажатларга қараб хизмат ҳақи белгиланмоқда.

Халқаро каналлар, МДХ га аъзо бўлган жумҳуриятлар билан хизмат кўрсатишдаги ўзаро ҳисоб-китоблар маркази фаолият кўрсатмоқда. Бу борада ҳам муаммолар кўп.

Ўзбекистондаги алоқа тармоғи шаклланимоқда. Агарда биз иқтисодиёт ва сиёсий ўзгартирилари олдиндан кўра билган ҳолда МДХ га аъзо бўлган республикалардан сўл олдинроқ тармоқ муаммоларини ҳал этсак, айни муддао бўларди. Бу борада изчил ҳаракат қилмоқ даркор. Мазкур масалада ҳамкасбларимиздан бир неча қадм олға ҳаракат қилаётганимиз муҳимдир.

(«Ревю-связь. Центральной Азии», 1993, № 2).

ДАСТЛАБКИ ИЗЛАНИШЛАРНИНГ ИЛК САМАРАСИ

Комилжон РАҲИМОВ
Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазири

ларда жишслашди. «Ўзбекистон алоқаинвест» — лойиҳа-саноат-қурилиш масалалари билан, «Ўзбекистон почтаси» — почта алоқаси ва матбуот тарқатиш билан, «Ўзбектелеком» — электр алоқаси билан шуғулланади. Вазириликда соҳалар бўйича бўлимлар йўқ бўлиб, концерн раислари вазири ўринбосарлари ҳисобланади. Мазкур концернлардаги ижроча ходимлар 20—30 кишидан иборат бўлиб, ҳисоб-китоб билан шуғулланади, қолганлар бевосита иш жойида хизмат қилишади. Вилоят, туман миқёсида мазкур концернларнинг тармоқлари мавжуд бўлиб, улар юқоридан бошқариб турилади.

Янгича шартинда ишлаш соҳанинг бир меъёрида фаолият кўрсатишига имкон яратди. Ўтган давр мобайнида аҳолига 510,6 миллион сўмлик хизмат кўрсатилди. 100 миллион дона хат ва бандерол, 7 миллион дона шопингчинома жўнатишди. Телефонда 70 миллион марта, шу жумладан 135 миңга халқаро сўзлашувларга хизмат кўрсатилди.

Ўтган йилнинг ижобий яқини сифатида Алоқа тўғрисида қонун қабул қилиниши бўлди. Аммо соҳанинг бошқариб турилишига қарамай, 1985-1990 йилларда қўлга киритилган натижаларга эриша олганимиз йўқ.

аҳолига алоқа хизмати кўрсатиш, нафақа пулларини тарқатиш, газета ва журналларни ўз эгаларига етказиб бериш билан бирга жумҳурият халқ ҳўжалигининг турли соҳаларидаги муассаса, корхона, ташкилотларга зарур ҳужжатларни элтиб беришчи восита ҳисобланади. Тарифлар белгилашда бу ҳолатни ҳисобга олиш зарур. Ўз навбатида кам даражадаги аҳоли имкониятлари инобатга олинган ҳолда қисман харажатларни давлат томонидан қоплангани мақсадга мувофиқ деб ҳисоблаймиз.

Маҳаллий телефон тармоғини қайта қуриш ва ривожлантириш бош режасини Вазирилар Маҳкамаси билан келишилган ҳолда бунга қизиқиш билдирган чет элданги етакчи компанияларга тақлиф қилмоқчимиз. Сўзсиз, бу хоризлик сармоядорларни қизиқтириши турган гап. Шу нарса маълумки, Туркиядаги мавжуд телефон тармоғини қайта қуриш учун 1983-1989 йилларда 60 миллиард АҚШ доллари сарфланган.

Яна бир соҳага дахлдор муаммо шуки, мустақил давлатни ўзини бошқарадиган алоқа тармоғи билан таъминлаш, унинг халқаро фаолиятини яна кучайтириш даркор. Республика Президенти

ташкilot ҳисобланган ва ўз атрофига 173 та давлатни бирлаштирган Халқаро Электр Алоқаси Уюшмасининг тўлақонли аъзоси бўлди.

Москва ва Санкт-Петербурдан сўнг Тошкентда илк бор уяли телефон тармоғи фойдаланишга топширилди. Бу борада «Ўздунробита» ўзбек-америка қўшма корхонаси муваффақиятли фаолият кўрсатмоқда.

Мустақил Ўзбекистон давлатининг биринчи маркалари муомалага чиқарилди.

Ўтган йили бизда янги тармоқлар: радио частоталар бўйича Давлат комиссияси, халқаро ҳисоблар ва шартномалар маркази, Давлат фельдъегер хизмати, шаҳарларо ва халқаро алоқа бошқармаси маркази ташкил топди. Улар халқаро алоқа каналлари, почта транктлари ва алоқа тармоғидан ҳамкорликда фойдаланиш чоғидаги тармоқ ҳамда давлатнинг иқтисодий манфаатларини ҳимоя этишга хизмат қилади.

1993 йили биз телекоммуникациянинг ривожлантириш учун ўз имкониятларини ишлаб топшга, бу масалага хоризий сармоядорларни жалб этишга, барча тезкорликда бажарилмайдиган техник ва ҳўжалик иш-

ган тўртта алоқа бўлимида хат, шопингчинома, юборма жўнатиш, нафақа пули тарқатиш ёки обуна нашрларини муштариоларга етказиб бериш билан бирга мижозларнинг илтимосига кўра турли бахтсиз ҳодисалардан суғурта қилиш ҳам йўлга қўйилди. Бундай хиз-

мат тури почтачилар моддети томондан қийналиб қолгани учун жорий этилди. Гап шундаки, ўлка марказидаги мавжуд алоқа бўлимларининг ярми зарар келтирувчи корхона ҳисобланади. Кейинги вақтда асосий даромад манбаи бўлган газета ва журналларнинг

нўсхаси қисқариб, турли хил почта юбормалари сони камайиб кетди.

Иқтисодий инқироздан чиқиш учун алоқа корхонаси раҳбарлари «Сибстравоз» суғурта компанияси билан ҳар икки томон учун фойдали бўлган шартномага имзо чектиди. Бундан буён

ҳар бир алоқа бўлими аҳолини суғурта қилиш билан шуғулланади. Тез орада алоқа бўлимлари замонавий техника билан жиҳозланиши кўзда тутилмоқда. Бу эса мижозлар билан бўладиган ҳар қандай ҳисоб-китобни тез ва соз бажаришга имкон яратади.

ЙЎЛИНИ ТОПИШДИ

Красноярскдаги шаҳар марказидан авча олседа бўл-

Бугунги кунда турли сабаблар билан телефония ишламай қолган миқозлар Тошкент шаҳар телефон тармоғининг марказлашган автоматик тузатиш бюросига мурожаат қилинади. Аҳоли шикоятларини қабул қилиш, уларнинг ўз вақтида бажарилишини кузатиш ва аба-

нентларга аниқ, пухта жавоб бериш борасида бюро мутахассислари фаолият кун сайини кучаймоқда.

СУРАТДА: бюронинг техник воситаларга хизмат кўрсатиш гуруҳи бошлиғи Александр НЕЧАЕВ иш устайда.

Сураткаш: Т. Лутфуллаев

Алоқа соҳасида техниканан унумли фойдаланишдан ташқари, кўрсатилган хизмат учун ҳисоб-китоб қилиш имкониятларини ҳам ошириб бориш керак. Бозор иқтисодига ўтиш даврида жуда кўп иқтисодий қийинчиликларга дуч келмоқдамиз. Энди ҳар биримиз қандай қилиб кўпроқ фойда олиш, ҳар бир сўмини тежаш ва инқироздан сақлаш борасида бош қотиришимиз зарур.

Жумҳуриятимиз алоқа тармоқларида чет эл ЭХМларининг айрим намуналари пайдо бўлаётти. Аммо янги техниканинг миқозларга сифатли хизмат кўрсатиши, тез ва қисқа муддатларда телефон орқали кўрсатилган хизматлар учун ҳисоб-китоб қилиш имкониятлари жуда кам. Шу борада Навоий давлат электралоқаси корхонасида шахсий компьютерлар (ПК) асосида кўп терминалли тизим жорий этилган. Бу қўлланма Навоий шаҳридаги «САНО» ва Москва вилоятининг Электросталь шаҳридаги «АМФИТЕЛ» кичик корхоналари томонидан яратилган. Ушбу масалага бағишланган кенгаш 1991 йилнинг охирида Москва вилоятининг Электросталь шаҳрида бўлиб ўтган эди.

Бу автоматик кўп терминалли тизимни жорий қилишда шахсий компьютерлар асос қилиб олинган. У шаҳрлараро телефон сўзлашувини автоматик ҳисоб-китоб қилиш, ахборотга ав-

• Янгиликдан хабарингиз борми?

ЭХМ ҲИСОБ-КИТОБ ҚИЛАДИ

томатик ишлов бериш, шаҳрлараро телефон сўзлашувларига тўлов қозғоқларини ҳисобга олиш, миқоз тармоқларининг техника ҳолати ҳақидаги ахборотга тезкор ишлов бериш, сўров хизмати учун жавоблар билан таъминлаш, шаҳар алоқа тармоқлари иншоотларини паспортизация қилиш, маълумотларни ҳисобга олиш ва уларни назорат қилиш, шаҳар алоқа тармоғи орқали кўрсатилган ҳамма хизматлар учун ҳисоб-китобни йўлга қўйишга имкон яратади.

Шаҳобча ягона маълумот манбаига эга бўлиб, бир вақтнинг ўзида бир неча фойдаланувчига хизмат кўрсатади. Марказий тузатиш муассасаси, техник ҳисобга олиш бўлими, ҳисоб-китоб бўлими, сўров хизматида фойдаланувчи дисплейи бир хилда бўлган интерфейс ИРПС ва мультителесорлар орқали компьютерларга уланади. Унга маълумотлар мунтазам киритиб борилади, ой тугаш олдидан ҳисоблаш дастури ишга туширилади. Компьютер ҳисоблаб бўлгандан сўнг оянинг охирида қўйидаги ҳужжатларни олиш мумкин:

— абонентларга юбори-

ладиган тўлов қозғоқи; — қарздорлар рўйхати; — телефон орқали кўрсатилган хизматлар рўйхати; — абонентлар рўйхати (хоҳлаган кўринишда);

— ўчирилиши керак бўлган телефонлар рўйхати; — кирилмалар рўйхати; — ташкилотлар учун тўлов қозғоқи ва ҳоказолар.

Ушбу тизимни қўллаш натижасида жорий йилнинг 6 ойида қарздорлар сони 60 фоизга камайди. Олдиндан пул тўлаш асосида иш юритиш кўрсатилган хизматлар тушадиган кирилмаларни ўз вақтида маълум миқдорда қадрисизланишдан сақлаб қолинди.

Агар сизни ушбу соҳадаги баъзи бир саволлар қизиқтирса, бажонидил жавоб берамиз. Бу борадаги тақдирларингизни кутамиз. Ҳисоблаш марказимизнинг Навоий шаҳридаги телефони: 3-00-17. Бизнингча, шахсий компьютерлар асосида мурнабб масалаларни туғри ҳал этиш борасида республика миқёсида семинар-кенгаш ўтказилса, аини муддао бўларди.

Б. ТУНГИШБОВЕВ, Навоий вилояти давлат электралоқаси корхонасининг бошлиғи

• Танловга

Кўзатганмисиз, баъзи бировларнинг турар жойи қарердалиги билан қизиқсангиз, палон ерга бориб сўрасангиз, етти ёшдан етмиш ёшгача менинг уйимни кўрсатиб беради, деган жавобини оласиз. Гапнинг очиги, бу жавобнинг тағида озми-кўпми маънавий, керидиш бор, нима дедингиз?

Борди-ю, Маъмиржон Абдуллаев билан ҳамсухбат бўлиб қолгудай бўлсангиз, юз фоиз ишончим комилки, у ҳеч қачон мени катта-ю кичик танийди деб айтмайди. Агар йўлингиз тушиб Гуркировкага, йўқ, Гуркиров мўъжаз юрт, қишлоқларимиз маркази Чувамага келиб, Маъмиржон устани сўрасангиз, етти ёшдан етмиш ёшгача унинг уйини сизга бемалол кўрсатиб беради. Башарти, у ҳақда сўрасангиз албатта ўз миннатдорчилигини нахор қилади:

— Маъмиржонми, отасига раҳмат, телевизорим унинг қўли текнадан бери қилт этмай кўрсатапти.

— Мошинамнинг чироғи ёнмай қолса бўладими, шаб-кўрга ўхшаб, нечаси ҳеч ёққа чиқолмай қолдим. Унга кўрсатдим — дардини топа олмайдми, бунга кўрсатдим — билмайди. Ахйри биттаси айтдики, Гуркировкада Маъмиржон деган зўр уста бор, радио, телевизор тузатади, ўшанга бор деди, бордим. Бир жойда соч толасидай ингичка сым узилган экан, топди, баракка топгур.

— Пайвандчиликнинг ҳам хўп ҳадисини олган экан, билмаган ҳунари йўқ бу йигитнинг.

Агар шундай дейишса, ажабланманг, бу гапларда сиралм муболага йўқ.

Маъмиржон болагидан камсуқум, лекин жуда синчов экан. Бир кўрган нарсасини дарҳол илғаб олар, бир ишга қизиқса то уни миздан сиритгача ўрганиб олгангача қўнгли тинчмасди. Маъмиржон телефон ясабди, дўшисига радио ўрнатибди, деган антиқа гап-

ларни мен ўзим ҳам ўша, олис болалик йилларим кўп эшитганман, унинг «иҳтиро»ларидан баъзиларини ўз кўзим билан кўрганман. Ўша пайтлардаёқ кўпчилик «Маъмиржондан радио, телевизор тузатадиган уста чиқади», дейишарди. Улар адашмаган экан. Маъмиржон мақтабда ўқиб юргандай Гуркировкадаги хонадонларини биринчи бўлиб радиолаштирган танийди уста Қўшоқбой Азимовга шогирд тушди. Андижонга бориб

Йиллар ўтди. Маъмиржон билан юз-юз бўлиб қолса, ўша фельетон ёдимага тушар, шу ҳақда батафсилроқ сўрамоқчи бўламану, яна тўрт андишларга бориб, фикримдан қайтаман. Лекин кўнчи Маъмиржондай қўли гул йигитнинг камчиликлари бўлса, очинг юзига айтиб, ёрдам бериш мумкин экан-ку, уни севган ишдан маҳрум қилиш, нуқсонлари ҳуусида жар солиш, энг ёмони, тавдид ойболтаси йла ер билан яқсон қиладиган

тувллашти, унга тикилар эканман, ўн етти йил олдинги дил ҳароқати ҳали-ҳануз азоб бераётганлигини англадим.

— Э, буларнинг ҳаммаси ўтиб кетди, — деди у синиқ овоз билан. Бироз тин олгач, қўшиб қўйди, — яратганининг олдида ҳам бандасининг олдида ҳам менинг юзим ёруғ, виқдоним тоза, ўша пайтда менга тўхмат қилишиб, номини қора қийлишди. Ким билди, ёшлик гайратим кучлилик қилиб,

ишга солиб, муҳташам уй кўрди, унинг синчарлиги тўсинлари темирдан эди. Чунки у энди металл устаси эди-да! Аввалги ишлаган жойи — «Зангори экран» корхонасига қайта-қайта тақдир қилишди. У қўймади, бир пайтлар номи қора бўлган ерга оёғи тортмади. Қўйганёр машина моторларини таъмирлаш корхонасига ишга кирди. Бу ерда у кўп ўтмай электр жиҳозлари бўйича малакали мутахассис сифатида доврүк чиқарди...

Мен Маъмиржон билан хайрлашиб чиққанман Кейин ҳам анчагача таассуротлар гирдобида юрдим. Маъмиржонни севган ишдан жудо қилиб ким кўпроқ ютказди? Аммо у ютказгани йўқ, қаерда ишламасини, қадр-қиммат, ҳурмат-эътибор топди. Энди бир йиллаб кўрайлик, бундан ўн етти йил муқаддам шиддат билан ўсиб келаётган, маҳоратини тобора чархлаб бораётган ёш устани зўрлик билан тўхта-тишмаганда, шовша-шопарлик билан уни ёмонотлиққа чиқариб қўйтувчиганда у маҳорат бобида энг юқори чўққиларга кўтарилгани мумкин эдимми? Мумкин эди! Бундан энг аввало, одамлар, камият манфаатдор бўлармиди? Демак, бу ўринда Маъмиржон эмас, сиз билан биз ютқиздик. Қаранг, оллоҳ иноят қилиб тугма истеъдод туғфа қилган бир йигит ёнгинамизда яшаб, биз учун хизмат қилса-ю уни улуглаш, шарафлам йўнига тўхмат балосига йўлчирибмиз. Беғамлик, ёғиллик ҳам шунчалик бўладими?

Бу воқеа ҳаммамизни атрофимизга ҳўпериб қўйди. Маъмиржон сингари инсонларни қадрлашга даъват этиши керак. Ана шунда истеъдодлар қўялди. Йигитнинг ўзига келсан, у бугун ҳам одамларнинг оғирини енгиб қилиб, ғайрат билан меҳнат қилмоқда. Ўзи ўқиган 27-мактабда «Ёш радио-телевизор усталари» тўғрагини бошқараётир.

Шоҳруҳ АҒБАРОВ, Андижон вилояти.

УСТАНИНГ БАХТИ

- ТУҲМАТНИНГ ЗАРБИ ОҒИР
- ҲУНАРЛИ ҲЕЧ ҚАЧОН ХОР БҮЛМАЙДИ
- ДИЛ ЯРАСИ БИТМАЙДИ

билимини овирди. Топқирлик билмидонлиги гуфайли кўп ўтмай мустақил ишлай бошлади, элнинг тилгига тушди.

Ҳаёт, афсуски, ҳаммавақт бир маромда давом этавермас экан, унинг шундай ўнқир-чўнқирлари бўларканки, уларга дуч келгач, тақдиринг бутунлай ўзгариб кетаркан. Йиллар ўтган сайин истеъдоди олмосдек яқрираб келаётган Маъмиржон кутилмаганда ҳаётнинг ана шундай ўнқир-чўнқирларига дуч келди, ўзи истамаган ҳолда касбини ўзгартирди. Янама тўғрироғи, ўзгартиришга мажбур қилишди.

Бу воқеага ўн етти йил бўлди. Бир кун она юрт — Гуркировка борганимда туман газетасида босилган фельетонга кўзим тушди. Епирай... У Маъмиржон ҳақида эди. Кўзларимга ишонмадим. Наҳотки ёзилганлар рост бўлса?..

Шу фельетон чиққандан кейин Маъмиржонни орқа ўриндигига усуналар солинган жомадони болганган моторли велосипедда кўрмадим...

даражада зарба бериш шартлики деб ўз-ўзимга савол берганим рост. Энди ўйлаб қарасам, каминга ҳам ўша фельетону ундан кейин пайдо бўлган миш-мишларга асир бўлиб қолган эканман, бўлмаса ахир Маъмиржонга туҳмат қилинган бўлиши мумкин-ку, деган шубҳа туғилмасмиди? Агар шундай шубҳа туғилганда эди, Маъмиржоннинг бошига тушган маломат гурвсининг зарби хийла енгилаган бўлармиди...

Мана, у билан юзма юз суҳбатлашиб ўтирибмиз. Мавза ҳозирги мурнабб телевидеоаппаратларини таъмирлаш ҳуусида кетди. Маъмиржон хотиркам, шовмай ўз фикр-мулоҳазаларини билдираб, сўзларига мантқиқ, ишонтириш кучли эди. Гап айлини болалик йилларга бориб тақалди-ю, мен фельетон ҳуусида сўз очип учун қўлай фўрсат келганлигини сездим ва унинг эътиборини ўша, унинг учун оғир йилларга тордим.

Маъмиржон электр токи ургандек бир сесканди. Кўзларига маъюслик чўқди, юзи

кеча-ю кундуз қаттиқ ишлаганим орқасида кўпчилигининг ҳурматини қозонганим баъзи бировларга ўрмагандир.

Менга ўшанда радио ва телевизорга қўйилган зарур қисмларни ошириб пуллайпти, хизмат ҳақирига кўп ҳақ олаётти, деган айб қўйилиб, устимдан жийоғи иш қўзатилди. Тенширишда ҳаммаси туҳмат ажанлиги тасдиқланди. Фақат битта нарсас... Бир кунни ўзининг севимли қўйтувчимнинг телевизиорни тузатиб, пул олмай чиқиб кетаётганимда беш сўмини мажбурлаб чўнғамга солиб қўйди. Бақарилган иш тўрт сўму тўқсон беш тиғиллик эди ва мен шундай деб кириш қилдим. Сўраб-суриштиришданла ўқитувчим хизмат учун беш сўм берганман, деб айтган. Суд мени бир ярим йил мажбурий хизматга кесди...

Маъмиржон мажбурий хизматни қуришида ўтказди, бу ерда яна бир ҳўнарни — пайвандчиликни мукаммал эгаллади. Жаъо муддатини ўтаб келгач, қуришида ўрганган ҳўнарини

Зангори экранда КЎРИНГИ!

ШАНБА СЕШАНБА

19 ИЮЛЬ 20 ИЮЛЬ

УзТВ I УзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Бугун...». Ахборот кўрсатувини. 18.10 «Ипак йўли». Жумҳурият кўрмачи театрининг спектакли. 18.55 «Хусусийлаштириш — давр талаби». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида]. 19.50 Эълонлар. 19.55 «Соғломда ак утган жоллар». Телефильм. 20.10 Оқшом эрталари. 20.25 Чолгу куйлардан концерт. 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ўзбекистон» ахбороти. 21.30 «Мустақиллик ва илтимос муҳаббат». Жиззас виллоят меҳнатчилари билан учрашу. 22.20 «Рақсар жозибаси». Дилором Шукрунова. 23.00 «Мулҳожа». «Нодирабагма» — ҳамза номли театр сахнасида. 23.50 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

УзТВ II УзТВ II

18.30 «Ассалому алайкум» [такрор]. 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида]. 19.50 «Миршорлар». 20.30 «Бизнинг судубат». 21.00 «Билкиб кўйган ахши». 21.20 «Ўтун билим ўзи». Бадий фильм.

ТЕЛЕТОМАНДАВИЛЛАР ДИҚҚАТИГА!

Профессорлар муроабати билан дўшаниб 19 июль кунин «Орбита IV» кўрсатувлари соат 10.50 дан «Дубль IV» кўрсатувлари эса соат 17.00 дан бошлаб намоёйш этилади.

УзТВ I УзТВ I

18.30 «Уолт Дисней таништирилади...». Мультфильмлар тўплами. 19.20 «Гипаллар тавсифи». Телефильм. 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида]. 19.50 «Офтоб чиқид оламга». 20.15 «Мушқал меҳмонлар». 20.55 «Аллоқлар ва шартномалар». 21.25 «02» тўлкинда. 21.45 Эълонлар. 21.50 «Киноингоҳ».

«ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20, 23.35 — Кўрсатувлар тартиби. 5.00 Янгиликлар. 5.35 Эрталаби гимнастика. 5.45 «Тонг». 8.00 Янгиликлар. 8.20 Мультфильм. 9.00 «Оддий Мария». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 9.50 «Олий ҳиссиёт». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 10.20 «Финист баллаёйга» рус тилида. 10.50 «Матбуот-экспресс». 11.00 Янгиликлар. 11.20 Давлатларро «Останкино» телеканални таништиради.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

18.00 «Американинг ёшайи табиати». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 19.30 Душанба кунин детектив. «Лакн страйк» таништиради. «Радиоантия ёғин». Бадий фильм. «Кристалл ҳодиса» туркунидан [АҚШ]. 20.25 «Джентльмен-шоу».

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар. 21.20 «Юлдузлар билан суҳбат». 21.30 Спорт кўрсатувини. 21.35 «Кирши ҳовли томондан». 22.20 «Экспозарка» таништирилади. 22.25 «Кутариш хизмати 911». 23.20 Вoleyбол бўйича жаҳон лигаси биринчилиги. Россия — Япония.

17.00 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан]. 17.25 Давлатларро «Останкино» телеканални «Дунё томонларни кўрсатувини таништиради. 17.55 «Оддий Мария». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 18.45 «Мулдор арифоси». 18.55 «Мавзу». 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 19.55 Эълонлар. 20.00 Янгиликлар. 20.25 «Севги арифоси». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 14-сери. 20.55 «Матбуот-экспресс». 21.05 «Мосфильмнинг 70 йиллиги». «Дворянка уясн». Бадий фильм (1969 й.). 23.00 Янгиликлар. 23.40 «Видеодром». 00.10 «Рок-н-ролл ТВ». 00.55 «Олий ҳиссиёт». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм. 3-сери.

«ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ 7.25 Телевизион меҳнат биржаси. 7.30 «Ишбилармон кишилар даври». 8.00 «Кирши ҳовли томондан». 8.45 «Танаффуз». Вина Циганова куйлайди. 11.00 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм. 193-сери. 11.50 «Сиз яратган бог». 12.20 «Бир санъаткор театри». Л. Соломатини. 12.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала». 13.00 «Муслиқий феърверк». 13.25 Кундузги санс. «Булбул». Бадий фильм. 14.45 Мулк-пулти. 15.00 «Ҳақиратни азсрочилар». 15.30 Янгиликлар. 15.45 «Рост» студияси. Кинининг томони. 16.13 Трансфердир. «Повольно».

РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

7.25 Телевизион меҳнат биржаси. 7.30 «Ишбилармон кишилар даври». 8.00 «Кирши ҳовли томондан». 8.45 «Танаффуз». Вина Циганова куйлайди. 11.00 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм. 193-сери. 11.50 «Сиз яратган бог». 12.20 «Бир санъаткор театри». Л. Соломатини. 12.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала». 13.00 «Муслиқий феърверк». 13.25 Кундузги санс. «Булбул». Бадий фильм. 14.45 Мулк-пулти. 15.00 «Ҳақиратни азсрочилар». 15.30 Янгиликлар. 15.45 «Рост» студияси. Кинининг томони. 16.13 Трансфердир. «Повольно».

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

19.05 «Миллий сибсат хроникаси». 19.20 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм. 194-сери. 20.10 «Сизнинг хуқуқингиз». 20.25 Диназ куйлардан концерт. 21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

19.05 «Миллий сибсат хроникаси». 19.20 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм. 194-сери. 20.10 «Сизнинг хуқуқингиз». 20.25 Диназ куйлардан концерт. 21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

УзТВ I УзТВ I

21.20 «Юлдузлар билан суҳбат». 21.30 Спорт кўрсатувини. 21.35 «Асил ҳолича». 22.30 «Азис». «Пушкин кучаси, 10».

УзТВ II УзТВ II

18.30 «Уолт Дисней таништирилади...». Мультфильмлар тўплами. 19.20 «Гипаллар тавсифи». Телефильм. 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида]. 19.50 «Офтоб чиқид оламга». 20.15 «Мушқал меҳмонлар». 20.55 «Аллоқлар ва шартномалар». 21.25 «02» тўлкинда. 21.45 Эълонлар. 21.50 «Киноингоҳ».

«ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20, 23.35 — Кўрсатувлар тартиби. 5.00 Янгиликлар. 5.35 Эрталаби гимнастика. 5.45 «Тонг». 8.00 Янгиликлар. 8.20 Мультфильм. 9.00 «Оддий Мария». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 9.50 «Олий ҳиссиёт». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 10.20 «Финист баллаёйга» рус тилида. 10.50 «Матбуот-экспресс». 11.00 Янгиликлар. 11.20 Давлатларро «Останкино» телеканални таништиради.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

18.00 «Американинг ёшайи табиати». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 19.30 Душанба кунин детектив. «Лакн страйк» таништиради. «Радиоантия ёғин». Бадий фильм. «Кристалл ҳодиса» туркунидан [АҚШ]. 20.25 «Джентльмен-шоу».

РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

18.00 «Американинг ёшайи табиати». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 19.30 Душанба кунин детектив. «Лакн страйк» таништиради. «Радиоантия ёғин». Бадий фильм. «Кристалл ҳодиса» туркунидан [АҚШ]. 20.25 «Джентльмен-шоу».

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

19.05 «Миллий сибсат хроникаси». 19.20 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм. 194-сери. 20.10 «Сизнинг хуқуқингиз». 20.25 Диназ куйлардан концерт. 21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

22.20 Республика газеталарининг шарҳи. 22.30 Алишер Навоий. «Лайли ва Мажнун». Видефильм. 2-қисм. 23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

УзТВ II УзТВ II

18.30 «Кувноқ жоллар». 19.10 «Сурит». 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида]. 19.50 «Тошкент: шаҳар юмушлари». 20.50 «Дебют». 21.10 «Уч плюс кикси». Бадий фильм.

«ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби. 5.00 Янгиликлар. 5.35 Эрталаби гимнастика. 5.45 «Тонг». 8.00 Янгиликлар. 8.20 «Оддий Мария». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 9.10 «Савдо кўприги». 9.40 Болалар телевидениеси уюшмаси. «Олдиз бўйини истайман» кўрсатувини таништиради. 10.20 «Севги арифоси». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм. 14-сери. 10.80 «Матбуот-экспресс». 11.00 Янгиликлар.

УзТВ I УзТВ I

18.30 «Уолт Дисней таништирилади...». Мультфильмлар тўплами. 19.20 «Гипаллар тавсифи». Телефильм. 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида]. 19.50 «Офтоб чиқид оламга». 20.15 «Мушқал меҳмонлар». 20.55 «Аллоқлар ва шартномалар». 21.25 «02» тўлкинда. 21.45 Эълонлар. 21.50 «Киноингоҳ».

«ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби. 5.00 Янгиликлар. 5.35 Эрталаби гимнастика. 5.45 «Тонг». 8.00 Янгиликлар. 8.20 «Оддий Мария». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 9.10 «Савдо кўприги». 9.40 Болалар телевидениеси уюшмаси. «Олдиз бўйини истайман» кўрсатувини таништиради. 10.20 «Севги арифоси». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм. 14-сери. 10.80 «Матбуот-экспресс». 11.00 Янгиликлар.

УзТВ II УзТВ II

18.30 «Уолт Дисней таништирилади...». Мультфильмлар тўплами. 19.20 «Гипаллар тавсифи». Телефильм. 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида]. 19.50 «Офтоб чиқид оламга». 20.15 «Мушқал меҳмонлар». 20.55 «Аллоқлар ва шартномалар». 21.25 «02» тўлкинда. 21.45 Эълонлар. 21.50 «Киноингоҳ».

«ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби. 5.00 Янгиликлар. 5.35 Эрталаби гимнастика. 5.45 «Тонг». 8.00 Янгиликлар. 8.20 «Оддий Мария». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 9.10 «Савдо кўприги». 9.40 Болалар телевидениеси уюшмаси. «Олдиз бўйини истайман» кўрсатувини таништиради. 10.20 «Севги арифоси». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм. 14-сери. 10.80 «Матбуот-экспресс». 11.00 Янгиликлар.

«ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби. 5.00 Янгиликлар. 5.35 Эрталаби гимнастика. 5.45 «Тонг». 8.00 Янгиликлар. 8.20 «Оддий Мария». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 9.10 «Савдо кўприги». 9.40 Болалар телевидениеси уюшмаси. «Олдиз бўйини истайман» кўрсатувини таништиради. 10.20 «Севги арифоси». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм. 14-сери. 10.80 «Матбуот-экспресс». 11.00 Янгиликлар.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

18.00 «Американинг ёшайи табиати». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 19.30 Душанба кунин детектив. «Лакн страйк» таништиради. «Радиоантия ёғин». Бадий фильм. «Кристалл ҳодиса» туркунидан [АҚШ]. 20.25 «Джентльмен-шоу».

РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

18.00 «Американинг ёшайи табиати». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 19.30 Душанба кунин детектив. «Лакн страйк» таништиради. «Радиоантия ёғин». Бадий фильм. «Кристалл ҳодиса» туркунидан [АҚШ]. 20.25 «Джентльмен-шоу».

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

19.05 «Миллий сибсат хроникаси». 19.20 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм. 194-сери. 20.10 «Сизнинг хуқуқингиз». 20.25 Диназ куйлардан концерт. 21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ 19.40 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 193-сери. 20.30 «Келинг, аниқлаб олайлик». 20.45 Криминал хабарлар экранда. 20.55 «Экспозарка» таништирилади. 21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

УзТВ II УзТВ II

21.20 «Юлдузлар билан суҳбат». 21.30 Спорт кўрсатувини. 21.35 «Асил ҳолича». 22.30 «Азис». «Пушкин кучаси, 10».

«ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби. 5.00 Янгиликлар. 5.35 Эрталаби гимнастика. 5.45 «Тонг». 8.00 Янгиликлар. 8.20 «Оддий Мария». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 9.10 «Савдо кўприги». 9.40 Болалар телевидениеси уюшмаси. «Олдиз бўйини истайман» кўрсатувини таништиради. 10.20 «Севги арифоси». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм. 14-сери. 10.80 «Матбуот-экспресс». 11.00 Янгиликлар.

УзТВ I УзТВ I

18.30 «Уолт Дисней таништирилади...». Мультфильмлар тўплами. 19.20 «Гипаллар тавсифи». Телефильм. 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида]. 19.50 «Офтоб чиқид оламга». 20.15 «Мушқал меҳмонлар». 20.55 «Аллоқлар ва шартномалар». 21.25 «02» тўлкинда. 21.45 Эълонлар. 21.50 «Киноингоҳ».

«ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби. 5.00 Янгиликлар. 5.35 Эрталаби гимнастика. 5.45 «Тонг». 8.00 Янгиликлар. 8.20 «Оддий Мария». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 9.10 «Савдо кўприги». 9.40 Болалар телевидениеси уюшмаси. «Олдиз бўйини истайман» кўрсатувини таништиради. 10.20 «Севги арифоси». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм. 14-сери. 10.80 «Матбуот-экспресс». 11.00 Янгиликлар.

УзТВ II УзТВ II

18.30 «Уолт Дисней таништирилади...». Мультфильмлар тўплами. 19.20 «Гипаллар тавсифи». Телефильм. 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида]. 19.50 «Офтоб чиқид оламга». 20.15 «Мушқал меҳмонлар». 20.55 «Аллоқлар ва шартномалар». 21.25 «02» тўлкинда. 21.45 Эълонлар. 21.50 «Киноингоҳ».

«ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби. 5.00 Янгиликлар. 5.35 Эрталаби гимнастика. 5.45 «Тонг». 8.00 Янгиликлар. 8.20 «Оддий Мария». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 9.10 «Савдо кўприги». 9.40 Болалар телевидениеси уюшмаси. «Олдиз бўйини истайман» кўрсатувини таништиради. 10.20 «Севги арифоси». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм. 14-сери. 10.80 «Матбуот-экспресс». 11.00 Янгиликлар.

«ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби. 5.00 Янгиликлар. 5.35 Эрталаби гимнастика. 5.45 «Тонг». 8.00 Янгиликлар. 8.20 «Оддий Мария». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 9.10 «Савдо кўприги». 9.40 Болалар телевидениеси уюшмаси. «Олдиз бўйини истайман» кўрсатувини таништиради. 10.20 «Севги арифоси». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм. 14-сери. 10.80 «Матбуот-экспресс». 11.00 Янгиликлар.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

18.00 «Американинг ёшайи табиати». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 19.30 Душанба кунин детектив. «Лакн страйк» таништиради. «Радиоантия ёғин». Бадий фильм. «Кристалл ҳодиса» туркунидан [АҚШ]. 20.25 «Джентльмен-шоу».

РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

18.00 «Американинг ёшайи табиати». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 19.30 Душанба кунин детектив. «Лакн страйк» таништиради. «Радиоантия ёғин». Бадий фильм. «Кристалл ҳодиса» туркунидан [АҚШ]. 20.25 «Джентльмен-шоу».

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

19.05 «Миллий сибсат хроникаси». 19.20 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм. 194-сери. 20.10 «Сизнинг хуқуқингиз». 20.25 Диназ куйлардан концерт. 21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

10.05 — Уриной Нуралиев куйлайди. 10.35 Умаржон Отаев концерти. 11.05 — Билалнинг ахши кўшиқлари. 11.35 — Солиқон Волтабоев куйлайди. 12.05 — Маданият техникуми ўқитувчилари концерти. 12.35 Чолгу куйлари. 15.05 «Севги тароналари». 15.35 Убайдулла Алиев куйлайди. 16.05 — «Давр» ансамбли ижодлари куйлайди. 17.35 — Бултон Мамедов ижросида кўшиқлар. 17.05 — Эстрада тароналари. 17.35 — Чўриб Дўтор куйлар. Концерт. 18.05 — Охунжон Ҳасимов шеърлари билан айтиладиган кўшиқлар. 18.35 — Рашид Комиллов ижросида кўшиқлар.

УзТВ II УзТВ II

21.20 «Юлдузлар билан суҳбат». 21.30 Спорт кўрсатувини. 21.35 «Асил ҳолича». 22.30 «Азис». «Пушкин кучаси, 10».

«ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби. 5.00 Янгиликлар. 5.35 Эрталаби гимнастика. 5.45 «Тонг». 8.00 Янгиликлар. 8.20 «Оддий Мария». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 9.10 «Савдо кўприги». 9.40 Болалар телевидениеси уюшмаси. «Олдиз бўйини истайман» кўрсатувини таништиради. 10.20 «Севги арифоси». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм. 14-сери. 10.80 «Матбуот-экспресс». 11.00 Янгиликлар.

УзТВ I УзТВ I

18.30 «Уолт Дисней таништирилади...». Мультфильмлар тўплами. 19.20 «Гипаллар тавсифи». Телефильм. 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида]. 19.50 «Офтоб чиқид оламга». 20.15 «Мушқал меҳмонлар». 20.55 «Аллоқлар ва шартномалар». 21.25 «02» тўлкинда. 21.45 Эълонлар. 21.50 «Киноингоҳ».

«ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби. 5.00 Янгиликлар. 5.35 Эрталаби гимнастика. 5.45 «Тонг». 8.00 Янгиликлар. 8.20 «Оддий Мария». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 9.10 «Савдо кўприги». 9.40 Болалар телевидениеси уюшмаси. «Олдиз бўйини истайман» кўрсатувини таништиради. 10.20 «Севги арифоси». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм. 14-сери. 10.80 «Матбуот-экспресс». 11.00 Янгиликлар.

УзТВ II УзТВ II

18.30 «Уолт Дисней таништирилади...». Мультфильмлар тўплами. 19.20 «Гипаллар тавсифи». Телефильм. 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида]. 19.50 «Офтоб чиқид оламга». 20.15 «Мушқал меҳмонлар». 20.55 «Аллоқлар ва шартномалар». 21.25 «02» тўлкинда. 21.45 Эълонлар. 21.50 «Киноингоҳ».

«ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби. 5.00 Янгиликлар. 5.35 Эрталаби гимнастика. 5.45 «Тонг». 8.00 Янгиликлар. 8.20 «Оддий Мария». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 9.10 «Савдо кўприги». 9.40 Болалар телевидениеси уюшмаси. «Олдиз бўйини истайман» кўрсатувини таништиради. 10.20 «Севги арифоси». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм. 14-сери. 10.80 «Матбуот-экспресс». 11.00 Янгиликлар.

«ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби. 5.00 Янгиликлар. 5.35 Эрталаби гимнастика. 5.45 «Тонг». 8.00 Янгиликлар. 8.20 «Оддий Мария». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 9.10 «Савдо кўприги». 9.40 Болалар телевидениеси уюшмаси. «Олдиз бўйини истайман» кўрсатувини таништиради. 10.20 «Севги арифоси». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм. 14-сери. 10.80 «Матбуот-экспресс». 11.00 Янгиликлар.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

18.00 «Американинг ёшайи табиати». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 19.30 Душанба кунин детектив. «Лакн страйк» таништиради. «Радиоантия ёғин». Бадий фильм. «Кристалл ҳодиса» туркунидан [АҚШ]. 20.25 «Джентльмен-шоу».

РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

18.00 «Американинг ёшайи табиати». Кўп сериал телевидениеси бадий фильм премьераси. 19.30 Душанба кунин детектив. «Лакн страйк» таништиради. «Радиоантия ёғин». Бадий фильм. «Кристалл ҳодиса» туркунидан [АҚШ]. 20.25 «Джентльмен-шоу».

• Нодир саҳифалар •

Бисмиллоҳи-р-раҳмони-р-раҳим

Илоҳо, бу банданга тақдор ва тақдор лойиқ кўрган барча бало ва офатларнинг учун, илоҳий қаҳру ғазабинг учун, лутфу караминг ва лутфу карам меваларини энг буюк орау-ҳавасимга эришган киши янгилик қувониб териб олганим учун сенга чексиз ҳамду шукроналаримни изҳор этурмен!

Илоҳо, белгилаб берган равон йўлингдан собит қадмлинг ила бормоқ учун ёлғиз ўзингдан мадад сўраман!

Илоҳо, шайтон ва шайтоний фириб-алдоқларга маст бўлиб, ғафлатда қолмаслик умидида ёлғиз паноҳингга илтижо этиб буртурмен!

Инкор этмоқча мажол етмас ҳужжатлар мажмуи бўлмиш Кўрғонга ва Аллоҳ таъолонинг расули Муҳаммад Мустафога ва анинг барча зурриётларига (ва издошларига) салаватлар бўлсин!

Илқингиздаги мақомот-ўғитларни Фақир Хоразм, номом Абулқосим Маҳмуд ибн Умар аз-Замахшарий ишито этган.

Мақомотни ишито этмоқча тушимда бир нуруний сиймо боис шул эрдиким, мудроқ тонг лаҳзаларининг бирида тағдаланиб, дер эмишким: «Эй, Абулқосим! Ажал қаҳдур, ҳою-ҳаваслар эрса ёлғондур».

Кўрган тушим мени даҳшатга солиб, ҳайрон қилди. Хаёл қўшини бошимдан учириб, кўнгулм уйини вайрон қилди.

Бу оний ғафлат мудроғидан саросимада уйғондим. Уйғондимму дарҳол боғли ҳақиқат калималарига янада пурмаъно, олиймақом сўзлар қўшилди. Ул хушрўй калималарга бежирим канизалар мунис этилди.

Сўнг ғафлатда ётмоқча ва ҳақиқатлардан узоқ ҳазил мутуйибага шўнғиб, жиддий ишлардан беҳабар қолмоқ одатини тарк этмоқча қатъий қазм этдим.

Беш юз ўн иккинчи йилнинг ражаб ойи аввалида камини Абулқосим оғир дардга чалинган ва бу дарднинг Мунизари (яъни, оғохдан-тирувчи) деб атадим. Худди шул дарад унинг Парвардигор паноҳига қайтиб, ножўя қилмишларидан кечинишга, хижолат ўтида ёниб, гуноҳлари уйқусидан уйғонишига ва ўз аҳволу ҳайъатини ўзгартириб, поклик-эзгулик йўлига киришига йўл очди. Шул дарад тўфайли камини кўнгулда Аллоҳга аҳду паймон бердики, агар унга ши-

фо ва сихат ато этса, Султон саройининг бўсағасига минбаъд қадам босмағай! Шоҳлар хизматидан этанк силтгай! Султонларга шеър битмоқ ва ҳузурда уларни мадҳ этиб, ҳайқирмоқдан дилда ҳам, тилда ҳам ўзини йироқ тутгай!

Хоҳ расман белгиланган моҳиёна (маош), хоҳ сочқилар ва хоҳи чеки йўқ ҳадълар ва шу каби шоҳона мукофотларидан ризқ ёмоқ ва олиймақом аъёнлар ишончқинлигига мушарраф бўлмоқдан ўзни афифу пок тутгай! Камини сарой девонидан номини ўчиртириб, ҳеч қачон асламасликларини жиддий талаб этгай!

Нафсига шул қадар қатъий дашном бергайким, то нечмиши хоҳилият ва нодон-

мартабали аллома» лақабини олишдан бош тортиб, «ё аҳдидан қайтурман ёни сут елинга қайтгай» дея, ортга қайтмас насуҳ тавбаларни қилиб, тубанликларга восита қилиш учун илм ўрганмоқчи бўлган ҳимматсиз кимсалардан юз ўгиргайман!

Камини кўнгулга амру фармон бергайким, энг адолатли, энг олий йўлда барқарор, собитқадам бўлмоқни лозим билсин! Берган аҳду паймони, қалбига жо айлаган эътиқоди тақозо этадиган машаққатларга жонин фидо айласаниким, бундай матонат барчанинг ҳам илқидан келабермас. Зеро, Аллоҳ таъоло ақлда, фазлда, жиддийлик ва саботда ақсар одамлардан фарқли ўлароқ истисно тарзида

Уларни ихтироъ этиб, йўниб нашқ этгани раҳму шафқат ила авф этсалар!

Ва-л-Лоҳу таъала

Маржуву-л-ижабах!

Ли-маъ яъсалу-ху мин ахли-л-ижабах!

(Мағфират талаблардан ҳар ким илтижо этса, ижобат (қабул)нинг умиди ёлғиз Аллоҳ таъолодандур!)

Эй, Абулқосим! Эзгулик хислатлари худди Лубнон (Ливан) олмасига ўхшайди. Қай тарафга айлангириб боқма, ўзинга тортаберали. Ёвузлик хислатлари эрса, мисли лютқининг ишшу тиконларидек. Қай жиҳатдан ёндошмағил, қўлгини қон қилгай.

Кўнгулнинг яхшиликка буюр, уни ҳар ичининг оқибатидан огоҳ қил! Унга иймонли, зийрак одамларнинг фазилатларини ҳамроҳ қил!

Кўнгулни эзгулик манзилларига элтадиган ибратли наволарга жўрл! Шундай идио қилганиким, тинглаганлар такалдум этилган дил сўзларини илоҳий дароҳга кўтариб олиб борадиган эзгу амалларга азм этсин!

Дилини жароҳатлайдиган, эътиқодга дарз етказадиган нопок ишлардан ўзининг асра!

Охират дунёсида ҳисоб берилинган олдин ўз кўнгулинг билан ҳисоблашиб ол! Охиратда маломатларга қолмай туриб, нафснинг дашном бериб қол!

Тоза ва ёруғ ниятларингга содиқ қол! Имонига содиқ муттақий (ахли тақво)лардан холис ибрат ол!

Хидоят ва ҳақиқатга етаклайдиганларнинг кенг равон йўлига қадам қўй! Залолат ва адоват йўлларида тармоқланган эгр сўқмоқларни қўй! Залолатга етаклайдиган одам заҳри қотил илонларнинг илонидир. Чақса, сенга афсув ва туморлар ҳам фойда бермас! Илло, тақво (дилда ҳам, тилда ҳам нопок ишлардан сақланиш) сенга бўлса ҳамнафас, олислагай сендан маъсият, қафас!

Қоқилса-да қайта оёйқа турмоқча чанқоқ, ўзлари учун фойдали амалларга жиддий иштигадиган муқтаҳидларнинг ташналигини Аллоҳ таъоло ўзи қондирсин!

Эй, Абулқосим, ҳам кўнгулнинг уларнинг бағрига отсанг-чи! Дилингдаги губорларни силжиб, уларнинг ортидан чопсанг-чи! Шоҳад, Аллоҳ таъолонинг фазлу карами ила нажот топсанг! Ўткнчи ҳою-ҳаваслардан олисроқ қочсанг! Орау қилган мусоффо маъволарга йўл очсанг!

Нашрга тайёрловчи Маҳкам АНДИЖОНИЙ

Абулқосим ЗАМАХШАРИЙ

лик йилларида ўшал Саройда тановул қилган барча ҳаром-луқмаларни қайт қилиб ташлагай! Зоғора нону жулдур либосга қаноат қилгай! Узни Аллоҳнинг ихтиёрига тошириб, таваккул арқонига чирмашиб, уни маҳкам тутгай!

Истиқомат қилиб турган уйига ўзини ҳисоб этгай! Ижодхонасини ўзинга зиндон айлагай! Солиҳ — яхши одам бир қадам қўйиб бўлса ҳам ўз ҳисасини қўшиши зарур бўлган эзгулик иши мажбур қилмаса қароргоҳи — хонадонидан ташқари чиқмағай!

Энди камини билган илму фанларининг барчасини ҳам ўргата бермас! Балки, бу илмларни ўрганувчи — толибни ҳидоят ва ҳақиқатга элтадиган, ҳавою-хоҳиш қўйига кириб қолишдан асрайдиган... қироат, ҳадис ва шарият илмларини ўрганишга фойдали соҳаларини саралаб таълим бергай!

Ани ҳолда, илм-фанни одамлар кўзига ярақлаб кўриниш учун кўз-кўз қиладиган зийнат ва манмансираб бахслашиш учун қурол сифатида ўрганмоқчи бўлган, моту дунё гирдобига шўнғиб давлатмандлар қошида эътибор қозониб, улар олдида фозил номланиб, «балад

яратган, аҳду паймони мустаҳкам инсонларгина ва кабир масъудлигини зиммасига олур.

Қафир, илму тақво бобида мақомларнинг мухлисларига улуг манфататлар, буюк фойдалар келтириш боғлирида қурумсоқлик қилмади. Лафзаларига нақо ва сафо — мусоффолик муҳрини босди. Сажъ ва қофияларни камолга элтиди. Насжу тартибини ранг-баранг этди. Назму навозилларини сарбалад этди. Ва бул алфозларга шундайиң бебаҳо маъноларни нақш этдиким, ул маънолар Аллоҳнинг динидаги одамларнинг басират кўзларини яна зиёда нурафшон этиб очгай. Ҳар ишдан ибрат оладиган ақл-қирок эгаларига яна ибрат инжуларини сочгай.

Аллоҳ таъолодан ягона тилан шўнғим, шояд қалбларга илқилик солса, бул мақомларни ижобат ила дароҳига олса. Кўнгулларда (мангу ҳаётга) майл-истак уйғонса. Бул ўғитлар жон қўлоғи ила тингланса. Етти иқлимда ахли маъно булардан баҳра олсалар. Бул мақомлардан бахравар бўлган фозил мусулмонлар тилларин бийрон этиб, алар мақомаларни ишито этганини хайрли дуолар била ёд этсалар!

ЎЗБЕК ФИЛЬМЛАРИ ЖАХОН МАТВУОТИ КЎЗГҮСИДА

«ТОҲИР ВА ЗУҲРА»

(1945 йил)

«Тоҳир ва Зуҳра» фильми томошабинларни Шарқ поэماسининг акиёб оламига етаклайди».

(«Известия», 1945 йил, декабрь).

«Томошабин бу фильмини чуқур ҳис-ҳаяжон ила кутиб олади».

(«Советское искусство», 1945 йил, 30 ноябрь).

«Фильмнинг бутун мафтунок жозибаси унинг Шарқ арсоналарида мунасаам бўлган ажиб фусуункерлигидан».

(«Берлинер пайтунг», 1946 йил, 18 апрель).

«АЛИШЕР НАВОИЙ»

(1947 йил)

«Ўзбек киноси тарихида «Алишер Навоий» тарихий-биографик фильми алқоқда ўрин тутди. Унда буюк мутафаккир Навоий яшган давр руҳи тўлақонли очиб берилган. Шоирнинг Урта Осиё халқларининг маданиятига қўшган ҳиссаси ифода-ланган».

(«Правда», 1948 йил, 3 апрель).

«Тошкент киностудияси экранга янги «Алишер Навоий» фильмини чиқарди. Бу ўзбек киностудияларининг йирик ютуғидир».

(«Культура и жизнь»).

«Алишер Навоий» фильми ўзбек санъатининг катта ютуғидир».

(«Известия», 1948 йил, 10 февраль).

«Биз бу фильм орқали кўп нарсани, яъни ўзбек маданиятини ўргандик. Унинг асл моҳияти вақт ўтган сайин томошабинга янада ойдинлашади».

(«Сана Домозок Лалья», Венгрия, 1948 йил, 17 декабрь).

«Ўзбекистонда ўзбеклар томонидан яратилган мазкур фильм халқларни маданиятга ва қолоқ тонфага-ажратмоқчи бўлганларга қарши кескин зарба беради».

(«Трибунал работница», Польша, 1949 йил, 18 март).

А. ИНОҚОВ тўплаган

• Биласизми?

СЕМИЗЛИКНИ ҚҲЙ КЎТАРАДИМИ

Тиббиёт тарихида энг бақалоқ киши сифатида 1941 йили туғилган америкалик Жон Бровер Миннок тан олинган. У ёшлигидан семирish касалига чалинган. 1972 йили вазни 442 килограмм бўлган. Сизл касалхонасига даволаниш учун етганда юкни ўринни бирлаштириб, жой тайёрлашга тўғри келган. Беморни ўрнидан қўзғатиш учун ўн уч киши овора бўлган. Ҳозир ҳаёт бўлган америкалик Альберт Жексоннинг оғирлиги 404 килограммдир. Семизлар рўйхатини қуйидагилар бош-

қариб турибди: Жон Бровер Миннок (1941 йил, АҚШ) — 635 кг., Уолтер Хадсон (1944 йил, АҚШ) — 545 кг., Майк Уокер (1934 йил, АҚШ) — 538 кг., Роберт Эрл Хьюз (1926 йил, АҚШ) — 485 кг. Америкалик Эдвард Харнер эса 170 сантиметр бўйи билан атиги 22 килограмм тош босган. Уни «Питон суяги» деб аташган. 1825 йили Клод-Амбрауза Сера (Франция)нинг елка мускуллари ўлчанганда айланасига 10 сантиметрни ташкил қилган. Унинг оғирлиги 35 килограмм деб қайд этилган.

Мозийдан жерос шўнғиза.

Суратнам С. МАҲКАМОВ

Маҳалламизда бир кампир яшарди. Уларни биз «кинначи буви» дердик. Кинначи тоби қочиб қолса, у кинна солга, отдай бўлиб кетарди. Шундан бўлса керак, онахоннинг исмини кўпчилик билмаса ҳам ўзини яхши танишарди.

Бир куни нима бўдидию тобим қочиб қолди. Онам оёғини ерга теккизмай, кинначига олиб борди. Не кўз билан кўрайки, кинначи буви мен тасаввур қилганимдек, қўлида кул-қоса билан бизни қарши олмади. Ансича, тиззасигача шимариб лой қорарди. Соқларига оқ оралаган бу гайратли аёлнинг билгида кучи борлиги томirlарининг бўртиб чиққанидан яқид кўришиб турарди. Кампир бизни кўрагач, «нелақол, модар», деб жилмайиб қўйди. Бу тожикча қоқиндик ёки шунга ўхшаш сўз бўлса керак.

— Ҳозир, бир оз сабр қилсанг, мен оёқ-қўлимни тоғиб, сенга қарайман,— деди эркалаган оҳангда.

Кампир ювиниб келгач, кинна сола бошлади. У тинмай оғзини очиб оёқларини Ора-чора онамга бошидан ўтган қийинчиликларни сўзлар, қайсибир узоқ мамлакатда ана-укалари, қариндош-уруғлари борлигини айтар эди. Лекин йўқчилиги тўғриси уларни бориб кўролмас, топгани бола-чақасидан ортмас экан.

Мен эса зерикканимданми ёки ҳақиқатан ҳам киннанинг сеҳриданми — билмадим, онамнинг тиззасига бош қўйиб ухлаб қолибман.

Кинначи бувининг айтишларича, фарзандлари жуда кўп бўлган экан. Бирин-кетин болалари ҳам бўйи етиб, қўлидан иш келадиган бўлибди. Қизини турмушга чиқарибди. Ўғлини уйла-жойли қилибди. — Фақат кенжам қолди. Бошини иккита қилсам беамалда оёқ узатиб кетардим, — дерди буви инки гапнинг бирида. — Ишқилиб армиядан эсон-омон келин. Юртга тинчлик берсин.

Кампир ўғлини яхши кўрарди. Тупроқ кечиб, лой қориб, унга атаб инки хонада уй қўрди. Ўғли хизматдан келгач, келин тушириш ҳаракатига тушди.

— Кимни деса, шунини олиб бераман,— дерди. Шундай ҳам қилди. Келин бўлиб тушган қиз сулувгина эди. «Ўғлимнинг диди чакки эмас», деб қўёнарди кампир. Каттаси бошқа ердан уй-жой қилиб, кўчиб кетди. Ойлар, йиллар ўтди. Кичик ўғил ҳам фарзандли бўлди. Қобилжон туманда, обрўли идоралардан бирда шофёр бўлиб ишлаш бошлади. Раҳбари ҳам ёмон эмас. Чунки куни билан бирга юриб, ака-укадай бўлиб кетинганди. Ўзи ювош, мўмин болада!

Камбағалнинг ичагига энди ош айланганда она бошига мусибат тушди.

...Кун ботиб, қош қорайди ҳамки, эрта тонгда ишга кетган Қобилжондан дарак йўқ. Она туну билан минжа қоқмади. Ўғлининг йўлига кўз тутиб, ҳовлида юриб чинди. Тонгда хувик хабар келди: «Қобилжон сувга оқиб кетибди, машинаси бор, ўзи йўқ эмиш...»

Кинначининг тортган изтиробларини таъриф қилолмайман. Икки кундан сўнг машина катта каналдан топилди. Лекин ҳайдовчиси йўқ. Роса беш кун говвослар сув тагини излашди. Лекин Қобилжоннинг на ўлиги, на тириги топилмади. Она ҳар тонг уввос солар, маҳалла аҳли унинг фарёидан серган тортиб уйғонарди. Орадан бир ой ўтгач, Қобилжоннинг жасоди машина тушган кўприкдан анча наридан топилди. Уни таниб бўлмасди. Жасад ишииб, қотираб кетганди. Унинг қотиллари — Самардан келган ўғиллар аллақачон қочиб улгуришганди...

Гулноз АХМАДЖОНОВА

ҒАРОЙИБ ЎХШАШЛИК

Наполеон 1769 йили, Гитлер эса 1889 йили туғилган. Икки ўртадаги фарқ 120 йил. Ҳар иккиси ҳам 44 ёшда ҳокимият тепасига келишган. Уни қараганки, икки хукмдор 52 ёшда Россияга ҳужум қилиб, 56 ёшда урушда мағлуб бўлишган. Линкольн 1861 йили, Кеннеди 1961 йили АҚШ Президенти этиб сайланган. Икки ўртадаги фарқ 100 йил. Ҳар иккиси ҳам жума куни рафиқаси кўз

ўнгидан ўлдирилган. Линкольннинг ўрнига Даллес, Кеннедининг сўнг Никсон мамлакатни бошқарган. Даллес 1806 йили, Никсон 1906 йили таваллуд топган. Фарқи — 100 йил. Ҳар иккиси ҳам жанубдан. Президент этиб сайлангунга қадар ҳар иккиси ҳам сенатор бўлишган. Линкольннинг котиби театрга бормаслигини маслаҳат берган, аммо унга қулоқ солмай ўша ерда ўлдирилган. Кеннедининг котиби ҳам Дал-

ласга бормаслиги тўғрисидаги маслаҳатга қулоқ солмай, қотилиниг ўқидан жон берган. Линкольннинг қотили 1828 йили, Кеннединики эса 1928 йилда туғилган. Фарқи — 100 йил. Ҳар иккиси ҳам судгача отиб ўлдирилган. Рус-япон уруши 1905 йили бошланган. Умумий рақамлар йиғиндиси 15. Рус-герман уруши 1914 йили бошланган. Бу ерда ҳам рақамлар йиғиндиси 15. Улуг Ватан уруши 1941 йили бошланган ва умумий рақам йиғиндиси 15 ни ташкил этади.

ИЙМОНЛИ ИНСОН ЭДИ

Таҳририятимиз оғир жудолликка учради. Таниқли олим ва ёзувчи, газетамизнинг фаол муҳбири, жамоатчилик кенгаши аъзоси Екуббек Яқвалхўжаев энди орамизда йўқ. Бунга ақд бовар қилмайди. Бу машғум, совуқ хабар уни яқиндан билладиган кишиларга худди ишин ургандек таъсир қилди. Мусбатдан, оғир йўқолишдан қадимиз буюклиб қолди. Тўғри, ўлим ҳақ бардасининг қўлидан ҳеч нарса келмайди, деймиз. Аммо инсон бу ёруғ дунёга келиб, ошини ошамай, ёшнини яшмай, яқинларини доғу ҳасратда қуйдириб кетса ёмон алам қиларкан.

эди. Унинг ажойиб, бетакорор гурунглари, ўзига хос ҳазил-мутойибаларини ҳали кўп эслашимиз, кумсайимиз... Екуб ака катта, аҳил бир хонадоннинг меҳрибон соҳиб эди. У мана шу кунларини, истиқлолни узоқ йиллар орзиқиб кутганди. Мустиқиллик мафқураси ҳақида унинг ўз фалсафаси, айтадиган муҳим гаплари бор эди. Унинг «Хабар» саҳифаларида тез-тез босилиб турадиган салмоқли, теран мақолалари, суҳбатлари муштарийлар назарига тушган эди.

Екуб ака бор-йўғи эзлик беш йил умр кўрибди. Ана шу умрнинг ҳам кўп йиллари заҳматда, сарсон-саргардонликда, беҳалолат кечди... Раҳматли энди рушнолик кўрай деганда...

қида ёзилган сара асарлар қаторидан ўрни олди. Афсуски, шу мавзудаги учинчи романи битириш (айрим боблари матбуотда эълон қилинган) унга насиб этмади. Қалами қайралган, энди янада яхши асарлар битиши мумкин эди.

Армонли кўнглига андан таскин бергучи ёлғиз яхши нарса шукри, Екуб акадан бирини асарлар, ҳали матбуот юзини кўрмаган қўлёзмалар, яхши хотиралар қолди. Биз оқиб бандалар дўстимизнинг жойини жаннатдан бўлишини, оллоҳ ўз раҳматига олишини илтижо қилиб қўлишдан ўзда илжозимиз йўқ. Бугун муштарийларимиз этиборига ҳавола қилинган мақола додмий муаллифимизнинг ҳали чоп қилинмаган ва сўнги қотиб улгурмаган ижодидан намуналар.

Екуб ака аввало яхши инсон эди. Иймони, виждоин бутун эди.

Екуб ака яхши, садоқатли, дилтортар дўст, уфат

• Умр чорраҳаларида

ҲАЛОЛИКНИ АНГЛАШ

Сафаралининг ярим тунда уйқуси қочди. Энаси ёнида чўзилиб ётган инки укасининг бошини силаркан, онасига нимадир деди, ўртада ўзининг ҳам исмини эшитди.

да,— энди укаларим ўлиб қолар экан, деб уннини чиқармай йиғлади. У ер кўкарди дегунча ўқишини-да йиғиштириб, пода боқарди. Шунданми ҳамма хонадоннинг омборхонасига, ёғизо намақдонни турадиган жойига га биларди. Лекин ҳозир қишда, қишнинг қаҳри ёмон. Шу тобда ўн тўрт яшар болакай, худди катта кишилардай, немису кизилларнинг галабасини-да эсдан чиқариб, тонг ёришгунча, ундан яна кеч киргунча укаларини ўлдириб қўямаслигини йўлини қидирди.

ҳовучидаги ёғ, қўйнидаги жўхориларни кўриб, ақли озаёзди.

— Сафаринг катта, ризқини териб ер, аммо мановиларингизга увол,— Кампир бошлари каттайиб, қоринлари шиниб кетган, оёқлари илдай ингичка норасидаларнинг яна бошларини силлади,— артами кеч битта ёғлик овқат қилиб бермасанг буларнинг ўлиб қолади, қизим.

Атрофи балад қорлар билан ўралган туманга қоронғи чўкди. Сафарали чўнтаски шимининг ичига қўйлагини ип билан бойлади. Шундай бир деворчирийён қўшнис Мулла Тўхтамурад эшоннинг деворидан ошиб, омборхонасига тушди. Аввал қўйини жўхориларга тўлдирди, инки ҳовучини мол ёғига тикиб, тун ярмидан оқанда томорча томондан айланиб, уйга кириб келди.

— Невинг бу болам, невинг?

— Жўхори билан ёғ. Укаларимга ёғлик овқат қилиб бермасангиз, ўлиб қолади деди-ку энам.

— Ўғирлик қилиб оlib келган овқатингни еб, укаларингнинг тири қолганидан кўра ўлгани яхши, йўқот!— деди онаси титратди.

Шу тун Сафаралига тун бўлмади, тонгнинг отмоғи ҳам қийин бўлди. Саҳар она бечора жўхорини аски пақирга, ёғни сопол идишга солиб, ўғлининг қўлидан етаклаб, кечаси Сафарали ўғирликка тушган хонадоннинг эшигини тақиллатди.

— Ёғлик овқатни қайдан топаман, эна?

Она кинрик қоқмаган эди. У ўғлининг жағи-жағига тегмай қалтираб турганини,

Сафаралининг укалари ўлмади, она оламдан ўтди йиғлаб, Сафарали ўқиб муло бўлди, подачи йигит ҳалоллигини жуда эрта англади.

Ақли туронлиқнинг оғир кунлари шундай бўлган, биродарлар.

— Бўлмас нобуд қиласанми бу норасидаларни?

Екуббек ЯҚВАЛХЎЖАЕВ

— Қайдам, тут ишингизга етиб олсак, ризқини ердан териб ер.

Сафарали кўрианинг ичи-

«Хабар» газетаси таҳрир ҳайъати газетанинг жамоатчилик кенгаши аъзоси Екуббек ЯҚВАЛХЎЖАЕВнинг бевақт вафот этганини муносабати билан марҳумнинг она аъзоларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

«Хабар» газетаси таҳририяти газетанинг масъул қотиб ўринбосари У. Яқвалхўжаевга отаси

Екуббек ЯҚВАЛХЎЖАЕВнинг бевақт вафот этганини муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

ЯХШИЛИК ҚИЛИШ ИСТАГИ

Агар дунёда ўнга камтари, камсуқуми инсон бўлса, уларнинг ичиди ёзаларга ва катталарга тенг ёздагига ажойиб шоир Толиб Иўлдош ҳам бўлади. Агар бу рақам иккитага тушиб қолса, унинг бири ҳам шу инсондир. Лекин шуниси ачинарлиги, камсуқумлик билан бир чекада юрган яқодкорни ҳар қачон ҳам қадрига етасвермаймиз. Кўп ҳолларда унутиб қўямиз.

Толиб Иўлдош билан бир бор гурунлашган киши яна унинг сўзларини соғинаверади. Шоирнинг фалсафий мушоадалари жуда кенг. Халқ тилини, дилини, урф-одатларини жуда яхши билади. Ҳар бир гапиди халқ-

нинг чиройли мақол ва маталларини ишлатиб, чертиб-чертиб гапирди. Шунингдек, у ҳангомабон ҳазил-хўзуллари ҳам дунёларда.

Бу воқеа Гафур Гулом номидаги нашриётда ишлаб юрган йилларимизда бўлиб ўтганди. Толиб Иўлдошнинг янги бир шеърини тўплами чоп этиладиган бўлди. Унга муҳаррирлик қилдиш Москвадаги адабиёт олийгоҳини элдигина тугатиб келган Сайёр анага топшириди. Китоб ўқилиб, нашрга тайёрланаётган бир пайтда Толиб ана хонамизга кириб келди. Шу кунини муҳаррир ишга келма-

ган эди. Муаллиф менга юзланиб:

— Оқоси, Сайёр Москвада ўқиган, талаба кучли. Яна менинг китобимни йўқ қилиб ташламайми? — деб қолди тайёр тўпламидан хавотир олиб.

— Йўқ, — деб жавоб бердим. — Ундай эмас. Яхши шеърларни ким ҳам йўқ қила оларди. Бунинг устига Сайёр аканинг Сизга хурмати ҳам бор! — деб қўшиб ҳам қўйдим.

Толиб ака мамнун жилмайиб, кўзларини тўсиб қўйган куюк ва узуи қошларини учириб қўйди.

— Бўлмасан, гап бундоқ, ука, Сайёрга айтиб қўй, қаердадир, тўй-пўйдами, ўти-

ришлардами, набодо ичиб-ичиб, хушёрхонага тушиб қолса, Чилонзор туманига олиб боришни ялтимос қилсин. Бошлиғи яқин танишим, ўзим олиб чиқиб кетаман. Ахир яхшиликка мен ҳам яхшилик қилишим керак-да! — деди астойдил куйиниб Толиб Иўлдош.

Мен унинг гапларини эшитиб қаҳ-қаҳ отиб кудиям-да: — Сайёр ака умуман ичмайди! — дедим.

Шоир ана бун келмади: — Бир амаллаб ичаримиз. Хушёрхонага туширамиз. Сўнг ундан ўзим олиб чиқаман. Ана ўшанда менинг яхшилигимни билади.

Толиб Иўлдошнинг бу гаплари чинмики ёки ҳазилмики, — билолмай унга тикилиб қолдим...

ТўЛҚИН

ТОВУҚ НИМА ТУҒАДИ?

Бир гал подшо юртидаги билимдон алломаларни тўплаб: «Салтанатда ноҳонлик ва калтафаҳмликни тугатамиз», деган мавзуда катта машварат ўтказибди. Унда сўзга чиққан буюклардан бири беҳаҳмиж ҳақида гапчириб, деди:

— Бир кунини чакмонининг этагига ўнга тухумни ўраб, қўшимга: «Этагимга нима яширганимни топсанг, ундаги тухумнинг ярмини бераман. Агар этагимда нечта тухум яширганини топсанг, ундаги ўнга тухумнинг ҳаммасини бераман», дедим.

Қўшим бўлса:

— Этакка нима яширганимни биладиган сеҳргар эмасман. Лоқал уларнинг белгиларини айтсанг, топишга ҳаракат қилиб кўраман, — деди.

— Оқ билан сариги бор нарса.

— Топдим! — деди қўшим қувониб, — этагимга сабзи билан шолғом яширгансан!

Машваратхонада гур кулги кўтарилди. Овоз тингач, подшо сўраб қолди:

— Бечора, оварсингани қийнаб, этагимга нима яширувдинг?

— Этагимга говуқ туғадиган нарсани яширувдим, подшоҳи олам!

Тўплаганлар яна кулиб юборишди. Подшо бўлса пўшонасини тириштириб, говуқ нима туғди экан, дея ўйланиб қолди.

Ўжар ЮСУФ

Афандиларнинг ХУРЖУНИ

Афандини меҳмонхонасига бир кеча меҳмон келиб эрд. Шамъ ёқиб ўлтуриб эрдилар, шамъ тамом бўлиб чирог ўчти. Меҳмон айтдики: — Эй, Афандим, ўнг тарафингизда шамъ бор эди, — деди. Афанди айтди: — Эй, биродар, девона бўлдингизми қоронғу кечада ўнг тарафининг нечук билурман, — деди.

Афандининг бузоғи аргамчсин узуб ҳар тарафқа югуриб юр эрд. Ҳарчанд қилди, ушлай олмади. Ночор кўлига бир катта таёқ олиб бориб газаб билан сиргини ураберди. Хотуни айтдики: — Эй, Афанди, мунинга нега урарсан? Афанди айтди: — Ҳамина гуноҳ ушбу ҳаромзодададурким, арқон узуб қочмоқни бул тағлийн бермоғон бўлса, ёш бузоқ нечук билур эрди, — деди.

Афанди болохонасига ўлтуриб эрди, бир дарвеш келиб Афандини эшганини қолти. Афанди юқоридан анига боқиб: — Кимсан? — деди. Дарвеш Афандига: — Мунда тушун! — деди. Афанди

тушуб: — На сўзунг бор? — деб эрди. Дарвеш: — Бир нима садақа сўраман! — деди. — Хайр, андор бўлса, мунда келгил, — деб дарвешни йўқорига олиб чиқиб айтдики: — Садақа сўраб

ҚАДИМИЙ АФАДИ ЛАТИФАЛАРИ

бўлсанг, худо берсин! Дарвеш айтди: — Ушбу сўзунинг йўқорига чиқармасдин десаңг бўлмас эрдиму?! Афанди айтди: — Садақа сўрамоғининг наста тушурамдин сўрасанг бўлмас эрдиму?!

Афандининг хотуни бир кунин хотуларнинг мажлисига боруб эрди, келгондин сўнг Афанди сўрдикки: — Эй, жоним, мажлисда кўр-

гон ва эшитгонларингиздин сўзланг? — Хотуни айтдики: — Яхши-яхши китоблар ўқулди. Китоб сўзин эшитиб келдим, — деди. Афанди айтди: — Китоб сўзи нечук бўлур экан, сўзлангиз, ман ҳам эшитур эрдим, — деди. Хотуни айтди: — Китобда дебдурларки, ҳар киши ўз ҳалол хотунига яқинлик қилса, Олло таоло жаннатдин бир уй ато қилур эрмишким, ани монанди бул дунёда бўлмас эрмин! — деди. Афанди айтди: — Не ажойиб яхши китоб экан, хайр андор бўлса келгил жаннатдин бир уй ясолук! — деб хотуни билан яқинлик қилудилар. Бир нафасдин сўнг хотуни айтдики: — Эй, Афандим, ўзунг, ўзунг учури бир уй ясадинг, кел өнди, тез бул, манга ҳам бир уй солиб бергил? — деди. Афанди айтди: — Санга ҳам бир уй солсан мумкундур, валекин кўрқарманким, сўнгга атоғи ва аноғи ва давм-қариндошларингга ҳам уй қилдурмоқин тақозо қилурсан! Устабонига малол келдур! Кел эрди, иккинчига бир уй кифо қилур! — деди.

ҚУЛОҚҚА ЧАЛИНГАН ГАПЛАР

— Ҳаддан ташқари қалол бўлганим учун менга моддий ёрдам кўрсатишингизни сўрайман.

— Кўп хотинли учун энг оғир жазо нима?
— Кўп қайноналик!
— Бекорчилик машаққат келтиради!

— Лекин биз машаққатлардан кўрқмаймиз!
— Сукунат олгин!
— Унда энг бадавлати ўзимиз эканмиз-да!

ХОРИЖИЙ ХАНДАЛАР

Нью-Йорк кўчаларидан бирда барзанги киши яланғоч қизни сочдан ушлаб, боши узра айлангирарди.

Унга полисмен яқинлашиб, деди:

— Менга қаранг, сэр. Сизни ёвузлик қилаётганингиз учун қамоққа оламан.

— Қизалоқ азоб чекаётгани йўқ! У ўлган!

— Қизинг учун фортельяно дарси анча қимматга тушгандир?

— Ақисияча. Ана шу яшғудот туфайли, қўшнингнинг уйини ярим баҳосига сотиб олдим.

Журъатсиз йўловчи кундаги қўшинсидан сўради:

— Кечирасиз, сэр, набодо Сиз босиб ўтарган журъатингизни ўқимайсизми?

Официант кўрандага деди:

— Сизни хурсанд қилган мумкин. Сиз мутлақо

ҳақ экансиз. Тановул қилган нарсангиз шўрва эмас, юнқиди экан.

Планинотчи залга ўғирлиб, куй яқро этарди. Тингловчилардан бири қўшинсидан сўради:

— Бу Моцартин?

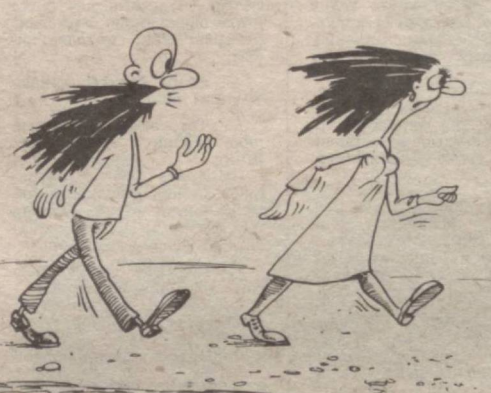
— Билмадим. Қайрилиб қараганда танирмиз.

— Нега энди қарта ўйинида доимо омадинг келди-ю, лойгада сира ютолмайсан-а?

— Сен ҳар қачон отни енгинг ичига яшира оласанми?

Яқинда турмушга чиққан қиз отасига эри хўбнат қилаётганини айтиб, нолиди.

— Онамдан маслаҳат сўрайқол, булдан масалада тажрибаси кўпроқ.

Изоҳнинг ҳолати йўқ. Мусаввир И. ҚОСИМОВ

МУАССИС: Ўзбекистон Республикаси Алоқа Вазирлиги

Бош муҳаррир: Шодмон ОТАБЕК

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Шухрат ЖАББОР

Анатолий КУДИНОВ

Мирпўлат МИРЗО

Тоҳир РАҲИМОВ

Ислом УСМОНОВ (бош муҳаррир ўринбосари)

Еқубжон ХУҶАМБЕРДИЕВ

Бобохон ШАРИПОВ

ЖАМОАТЧИЛИК КЕНГАШИ: Бўрвой АҲМЕДОВ

Воҳид АЪЗАМОВ

Билал АМИНОВ

Шоҳруҳ АҚБАРОВ

Саидмахмуд АҚБАРОВ

Меҳмонкул ИСЛОМҚУЛОВ

Жамол КАМОЛ

Тўлқин ЛУТФУЛЛАЕВ

Сафар ОСТОНОВ

Нурали ҚОБУЛ

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, Ташкент-35, А. Толстой кўчаси, 1.

ТЕЛЕФОНИМИЗ: 32-36-42, 32-35-29, 44-29-09.

ИНДЕКС: 64600

ЖУМА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

Муҳарриратга келган кўлемалар (2 оралиқда, 5 бетдан ошмаслиги лозим) ва суратлар муаллифларга қайтарилмайди. Мақолалардаги фикр-мулоҳазалар, келтирилган факт ва рақамлар масъулияти муаллифлар эганимасдадир.

Рўйхатга олин № 000011.

Буортма № Г — 457.

27090 нусхада чоп этилди.

Офсет усулида босилди.

Формати А-3, ҳажми 2 босма табак.

Ўзбекистон Республикаси Президенти маҳкамасининг Ишлар Бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни.

Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

1 2 3 4 5 6